

РЕШЕНИЕ

№ 1403

гр. София, 20.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Хрипсима К. Мъгърджян

Членове: Силвана Гълъбова
Мария Стойкова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Мария Стойкова Въззивно гражданско дело № 20221100502806 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С решение № 20005684 от 19.01.2022 г., постановено по гр.д. № 59162/2020 г. по описа на СРС, 165 състав, е признато за установено на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 342, ал. 1 ТЗ, че М. В. Б. дължи на „Теленор България“ ЕАД (с ново наименование „Йетел България“ ЕАД следните суми: сумата от 145,62 лв., представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 09.09.2017 г., за мобилен апарат „Nokia 3 white“ за периода от 25.01.2018 г. до 24.06.2018 г.; сумата от 145,52 лв., представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 09.09.2017 г., за мобилен апарат „Nokia 3 black“ за периода от 05.02.2018 г. до 04.07.2018 г.; сумата от 230,79 лв., представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 08.12.2017 г., за мобилен апарат „Huawei P9 Lite mini black“ за периода от 05.02.2018 г. до 04.07.2018 г.; и сумата от 413,77 лв., представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 08.12.2017 г., за мобилен апарат „Huawei P120 Lite black“ за периода от 05.02.2018 г. до 04.07.2018 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 15227/2020 г. по описа на СРС, 165 състав. Изцяло отхвърлени са предявените от Теленор България“ ЕАД (с ново наименование „Йетел България“ ЕАД срещу М. В. Б. искове за признаване за установено на основание чл. 422, ал. 1, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД и чл. 92 ЗЗД, че М. В. Б. дължи на Теленор България“ ЕАД (с ново наименование „Йетел България“ ЕАД следните суми: сумата от 121,59 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 09.09.2017 г. за мобилни услуги за номер ***** за периода от 25.01.2018 г. до 24.04.2018 г.; сумата от 62,46 лв., представляваща неустойка за прекратяване на Договор от 09.09.2017 г., за мобилни услуги; сумата от 124,20 лв., представляваща неустойка в размер на разликата между лизинговите вноски по Договор от 09.09.2017 г. за лизинг и цената на устройството без отстъпка; сумата от 78,79 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 09.09.2017 г. за мобилни услуги за номер ***** за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г.; сумата от 62,46 лв., представляваща неустойка за прекратяване на Договор от 09.09.2017 г., за мобилни услуги; сумата от 124,20 лв., представляваща неустойка в размер на разликата

между лизинговите вноски по Договор от 09.09.2017 г. за лизинг и цената на устройството без отстъпка; сумата от 74,95 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 08.12.2017 г. за мобилни услуги за номер *****, за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г.; сумата от 62,46 лв., представляваща неустойка за прекратяване на Договор от 08.12.2017 г. за мобилни услуги; сумата от 160,73 лв., представляваща неустойка в размер на разликата между лизинговите вноски по Договор от 08.12.2017 г. за лизинг и цената на устройството без отстъпка; сумата от 64,83 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 26.02.2018 г. за мобилни услуги за номер *****, за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г.; сумата от 62,46 лв., представляваща неустойка за прекратяване на Договор от 26.02.2018 г. за мобилни услуги; сумата от 177,24 лв., представляваща неустойка в размер на разликата между лизинговите вноски по Договор от 26.02.2018 г. за лизинг и цената на устройството без отстъпка.

Срещу решението, в частите, в които са отхвърлени предявените искове, е подадена въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство „Теленор България“ ЕАД (с ново наименование „Йетел България“ ЕАД). В жалбата се съдържат оплаквания за неправилност на решението в атакуваните части поради допуснати процесуални нарушения и необоснованост. Според жалбоподателя първоинстанционният съд не обсъдил аргументирано доводите на ищеца по отношение на дължимостта на претендираните абонаментни вноски по силата на самия договор за предоставяне на мобилни услуги. Твърди се, че видно от приложените по делото договори, се установявало, че ищцовото дружество предоставило достъп на ответника до своята мобилна мрежа и далекосъобщителни услуги, като съдът следвало да направи разграничение между претендираните стандартни месечни абонаментни такси и мобилните услуги, използвани извън стандартния месечен пакет. По отношение на исковете за признаване на вземането за неустойки за предсрочно прекратяване на договорите, счита, че същите не са нищожни, доколкото максималният размер на дължимите неустойки е определен от сбора на три месечни абонаментни такси без ДДС. Поддържа, че клаузата за възстановяване на отстъпка от пазарната цена на закупено крайно устройство не е неравноправна, тъй като „отстъпката“ е благо, от което потребителят се е възползвал при сключването на договора с мобилния оператор, изразяващо се в намаление на редовната пазарна цена на дадения апарат. По тези съображения е направено искане за отмяна на решението в обжалваната му част и постановяване на друго, с което предявените искове да се уважат в пълните размери. Претендират се разноски за двете инстанции.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от насрещната страна – М. В. Б., чрез назначения особен представител адв. Я., в който се изразява становище за неоснователност на жалбата. Поддържа, че решението в оспорената част е правилно и законосъобразно. Иска се оставяне без уважение на жалбата и потвърждаване на първоинстанционното решение в оспорената част.

Първоинстанционното решение, в частта, в която са уважени предявените по реда на чл. 422 ГПК искове с правно основание чл. 342, ал. 1 ТЗ за следните суми: сумата от 145,62 лв., представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 09.09.2017 г., за мобилен апарат „Nokia 3 white“ за периода от 25.01.2018 г. до 24.06.2018 г.; сумата от 145,52 лв., представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 09.09.2017 г., за мобилен апарат „Nokia 3 black“ за периода от 05.02.2018 г. до 04.07.2018 г.; сумата от 230,79 лв., представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 08.12.2017 г., за мобилен апарат „Huawei P9 Lite mini black“ за периода от 05.02.2018 г. до 04.07.2018 г.; и сумата от 413,77 лв., представляваща незаплатени лизингови вноски по Договор за лизинг от 08.12.2017 г., за мобилен апарат „Huawei P120 Lite black“ за периода от 05.02.2018 г. до 04.07.2018 г., е влязло в законна сила като необжалвано.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба доводи за пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното от фактическа страна:

От приложено към делото ч.гр.д. № 15227/2020 г. по описа на СРС, се установява, че по заявление, вх. № 3018948/30.03.2020 г., подадено от „Теленор България“ ЕАД е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 20.05.2020 г., с която е

разпоредено М. В. Б. да заплати на „Теленор България“ ЕАД следните суми: сума от 121,59 лева, представляваща неплатени цени за телекомуникационни услуги по договор от 09.09.2017 г. за номер 089/ 767 20 33 за периода от 25.01.2018 г. до 24.04.2018 г.; сума от 62,46 лева - неустойка за прекратяване на договора от 09.09.2017 г.; сума от 145,62 лева - неизплатени лизингови вноски по договор за лизинг от 09.09.2017 г. за мобилен апарат „Nokia 3 white“ за периода от 25.01.2018 г. до 24.06.2018 г.; сума от 124,20 лева - неустойка в размер на разликата между лизинговите вноски по договора от 09.09.2017 г. и цената на устройството без отстъпка; сума от 78,79 лева, представляваща неплатени цени за телекомуникационни услуги по договор от 09.09.2017 г. за номер 089/ 366 94 99 за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г.; сума от 62,46 лева - неустойка за прекратяване на договора от 09.09.2017 г.; сума от 145,62 лева - неизплатени лизингови вноски по договор за лизинг от 09.09.2017 г. за мобилен апарат „Nokia 3 black“ за периода от 05.02.2018 г. до 04.07.2018 г.; сума от 124,20 лева - неустойка в размер на разликата между лизинговите вноски по договора от 09.09.2017 г. и цената на устройството без отстъпка; сума от 74,95 лева, представляваща неплатени цени за телекомуникационни услуги по договор от 08.12.2017 г. за номер 089/ 350 96 00 за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г.; сума от 62,46 лева - неустойка за прекратяване на договора от 08.12.2017 г.; сума от 230,79 лева - неизплатени лизингови вноски по договор за лизинг от 08.12.2017 г. за мобилен апарат „Huawei P9 Lite mini black“ за периода от 05.02.2018 г. до 04.07.2018 г.; сума от 160,73 лева - неустойка в размер на разликата между лизинговите вноски по договора от 08.12.2017 г. и цената на устройството без отстъпка; сума от 64,83 лева, представляваща неплатени цени за телекомуникационни услуги по договор от 26.02.2018 г. за номер 089/ 350 90 27 за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г.; сума от 62,46 лева - неустойка за прекратяване на договора от 26.02.2018 г., ведно със законна лихва от 30.3.2020 г. до изплащане на вземането; сума от 413,77 лева - неизплатени лизингови вноски по договор за лизинг от 26.02.2018 г. за мобилен апарат „Huawei P120 Lite black“ за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г.; сума от 177,24 лева - неустойка в размер на разликата между лизинговите вноски по договора от 26.02.2018 г. и цената на устройството без отстъпка.

Така издадената заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК е връчена на длъжника при условията на чл. 47, ал. 5 ГПК, като с разпореждане от 12.10.2020 г. съдът е дал указания на заявителя „Теленор България“ ЕАД, че на основание чл. 415, ал. 1 ГПК може да предяви иск за установяване на вземането си. В законоустановения едномесечен срок заявителят е предявил иск по реда на чл. 422 ГПК за установяване на вземането си, предмет на издадената заповед за изпълнение, за което е представил доказателства.

По делото е приет като писмено доказателство договор за мобилни услуги от 22.10.2016 г., сключен между М. В. Б. и „Теленор България“ ЕАД за предпочетен номер +3*****, със срок на валидност 24 месеца и и месечен абонамент в размер на 24,99 лв. на месец. Договорът е подписан от представител на мобилния оператор и от потребителя, чиито подпис не е оспорен. Към договора са приложени, подписани от М. В. Б. ценова листа за абонаментни планове за частни лица от 22.10.2016 г. и декларация-съгласие от 22.10.2016 г., с която последният удостоверява получаването на подписан от представител на оператора екземпляр от Общите условия на „Теленор България“ ЕАД за взаимоотношения с потребителите на мобилни телефонни услуги и/или общи условия на „Теленор България“ ЕАД за взаимоотношения с потребителите на фиксирани телефонни услуги. Прието като доказателство е и допълнително споразумение към договор за мобилни/фиксирани услуги с мобилен номер +3***** от 09.09.2017 г., в т. IV, т. 2, на което е уговорено, че срокът за ползване на услугите, предоставени от оператора на потребителя се продължава до 09.09.2019 г. Посочено е, че с подписването на допълнителното споразумение е предоставено 1 бр. устройство – „Nokia 3 white“. Допълнителното споразумение е подписано от представител на мобилния оператор и от потребителя, чиито подпис не е оспорен. Към сключения договор е приложен договор за лизинг от 09.09.2017 г. и общи условия, подписани от ответника.

По делото е приет като писмено доказателство и договор за мобилни услуги от 21.12.2016 г., сключен между М. В. Б. и „Теленор България“ ЕАД за предпочетен номер +3*****, със срок на валидност 24 месеца и и месечен абонамент в размер на 24,99 лв. на месец. Договорът е подписан от представител на мобилния оператор и от потребителя, чиито подпис не е оспорен. Към договора са приложени, подписани от М. В. Б. ценова листа

за абонаментни планове за частни лица от 21.12.2016 г. и декларация-съгласие от 21.12.2016 г., с която последният удостоверява получаването на подписан от представител на оператора екземпляр от Общите условия на „Теленор България“ ЕАД за взаимоотношения с потребителите на мобилни телефонни услуги и/или общи условия на „Теленор България“ ЕАД за взаимоотношения с потребителите на фиксирани телефонни услуги. Прието като доказателство е и допълнително споразумение към договор за мобилни/фиксирани услуги с мобилен номер +3***** от 09.09.2017 г., в т. IV, т. 2, на което е уговорено, че срокът за ползване на услугите, предоставени от оператора на потребителя се продължава до 09.09.2019 г. Посочено е, че с подписването на допълнителното споразумение е предоставено 1 бр. устройство – „Nokia 3 black“. Допълнителното споразумение е подписано от представител на мобилния оператор и от потребителя, чийто подпис не е оспорен. Към сключения договор е приложен договор за лизинг от 09.09.2017 г. и общи условия, подписани от ответника.

По делото е приет като писмено доказателство и договор за мобилни услуги от 28.02.2017 г., сключен между М. В. Б. и „Теленор България“ ЕАД за предпочетен номер +*****, със срок на валидност 24 месеца и и месечен абонамент в размер на 9,99 лв. на месец. Договорът е подписан от представител на мобилния оператор и от потребителя, чийто подпис не е оспорен. Към договора са приложени, подписани от М. В. Б. ценова листа за абонаментни планове за частни лица от 28.02.2017 г. и декларация-съгласие от 28.02.2017 г., с която последният удостоверява получаването на подписан от представител на оператора екземпляр от Общите условия на „Теленор България“ ЕАД за взаимоотношения с потребителите на мобилни телефонни услуги и/или общи условия на „Теленор България“ ЕАД за взаимоотношения с потребителите на фиксирани телефонни услуги. Прието като доказателство е и допълнително споразумение към договор за мобилни/фиксирани услуги с мобилен номер +***** от 26.02.2018 г., в т. IV, т. 2, на което е уговорено, че срокът за ползване на услугите, предоставени от оператора на потребителя се продължава до 26.02.2018 г. Посочено е, че с подписването на допълнителното споразумение е предоставено 1 бр. устройство – „HUAWEI P10 Lite Black“. Допълнителното споразумение е подписано от представител на мобилния оператор и от потребителя, чийто подпис не е оспорен. Към сключения договор е приложен договор за лизинг от 26.02.2018 г. и общи условия, подписани от ответника.

По делото е прието като доказателство допълнително споразумение към договор за мобилни/фиксирани услуги с мобилен номер +35***** от 08.12.2017 г., в т. IV, т. 2, на което е уговорено, че срокът за ползване на услугите, предоставени от оператора на потребителя се продължава до 08.12.2019 г. Посочено е, че с подписването на допълнителното споразумение е предоставено 1 бр. устройство – „HUAWEI P9 mini Black“. Допълнителното споразумение е подписано от представител на мобилния оператор и от потребителя, чийто подпис не е оспорен. Към сключения договор е приложен договор за лизинг от 08.12.2017 г. и общи условия, подписани от ответника.

Като доказателства по делото са приети Фактура № 7269176380/25.02.2018 г. за периода от 25.01.2018 г.-24.02.2018 г., фактура № 7270509201/25.03.2018 г. за периода от 25.02.2018 г. до 24.03.2018 г., .; фактура № 7271845084/25.04.2018 г. за периода от 25.03.2018 г. до 24.04.2018 г., и фактура № 7274563126/25.06.2018 г. за периода от 25.05.2018 г. до 24.06.2018 г., от които се установява, че „Теленор България“ ЕАД е начислило на М. В. Б., с клиентски № *****, сума в общ размер на 453,87 лв., включваща месечни и еднократни такси в размер на 121,82 лв. с ДДС за периода от 25.01.2018 г. до 24.06.2018 г., вноски за лизинг – 145,62 лв. за периода от 25.01.2018 г. до 24.06.2018 г., и неустойки предсрочно прекратяване на договора за услуги в размер на 186,67 лв.

От приетите по делото фактура № 7269510384/05.03.2018 г. за периода от 05.02.2018 г. до 04.03.2018 г., фактура № 7270827274/05.04.2018 г. за периода от 05.03.2018 г. до 04.04.2018 г., фактура № 7272232213/05.05.2018 г. за периода от 05.04.2018 г. до 04.05.2018 г., фактура № 7275054976/05.07.2018 г., се установява, че Теленор България“ ЕАД е начислило на М. В. Б., с клиентски № *****, сума в общ размер на 1658,31 лв., включваща месечни и еднократни такси в размер на 232,02 лв. с ДДС за периода от 05.02.2018 г. до 04.07.2018 г., вноски за лизинг – 790, 18 лв. за периода от 05.02.2018 г. до 04.07.2018 г., и неустойки предсрочно прекратяване на договори за услуги – 649,56 лв.

При така установената фактическа обстановка въззивният съд намира от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. По същество на спора с оглед наведените от страните във въззивното производство доводи, съдът приема следното:

По исковете с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД:

Основателността на предявените искове се обуславя от установяването от ищеца на наличието на валидно облигационно правоотношение по договор за предоставяне на мобилни услуги, по силата на който ответникът се е задължил да заплаща абонаментна такса, че ищецът е изпълнил задълженията си и е предоставил достъп до мобилната мрежа и далекосъобщителните услуги, като за ответника е възникнало задължение за заплащането им.

В тежест на ответника (при установяване на посочените обстоятелства) е да установи по делото погасяване на задълженията си към ищеца.

От съвкупния анализ на представените по делото писмени доказателства - договори за мобилни услуги и допълнителни споразумения към тях, съдържащи подпис на представител на мобилния оператор и на ответника, и чийто подпис не е оспорен от последния, се установява, че между страните са съществували облигационни отношения, по силата на които „Теленор България“ ЕАД се е задължило да предостави на М. В. Б. достъп до мрежа за мобилни услуги за предпочетени номера +3*****, +3*****, +***** и +35*****. В случая следва да бъде направено разграничение между задължението за абонаментна такса, чието изпълнение претендира ищецът и задължението за заплащане на предоставените услуги. Характерът на абонаментната такса е такъв, че предполага заплащането ѝ срещу предоставен достъп до мрежата. Този аргумент черпи своето основание и от дефиницията на абонаментната такса, съдържаща се в приложените и действащи между страните общи условия. Според Раздел IV, т. 23, б. „б“ потребителят дължи цена за месечен абонамент, осигуряваща достъп до услугите, за които е сключен индивидуален договор и включва разходите за поддръжка на Мрежата и се предплаща от потребителя ежемесечно в размер, съобразно избора от потребителя абонаментен план. Следователно абонаментната такса се дължи предварително от потребителя на мобилни услуги и срещу цената на месечния абонамент той получава достъп до услугите, за които е сключен индивидуалният договор, като самата цена включва разходите за поддръжка на мрежата и се предплаща съгласно избора абонаментен план. След сключването на договора от волята на потребителя ще зависи дали да се възползва от предоставения достъп и да използва услугите на мобилния оператор или не, при всички случаи обаче той ще дължи уговорената абонаментна такса. В подкрепа на този извод е и подписването на допълнителни споразумения към процесните договори за мобилни услуги, тъй като ако не е имало изпълнение от страна на оператора, не би имало и допълнителни споразумения. Предвид изложеното, въззивният съд приема за установено по делото, че ищецът е изпълнил задълженията си по процесните договори и допълнителни споразумения към тях, като е предоставил на ответника достъп до мобилната си мрежа за ползването ѝ от последния. Към датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 30.03.2020 г., всички абонаментни такси са били падежирали. С оглед изложеното съдът намира, че за настъпване на изискуемостта им не е било нужно същите да бъдат обявени за предсрочно изискуеми от оператора.

Съгласно Раздел V, т. 26 от Общите условия заплащането на услугите се извършва въз основа на месечна фактура, която се издава на името на абоната. Неполучаването на фактурата не освобождава абонатите от задълженията им за заплащане на дължимите суми. Ответникът като потребител не е доказал, че е изпълнил задължението си да заплати стойността на предоставените му услуги, които съгласно ангажираните от ищеца фактури възлиза на сумата в общ размер на 353,84 лв. – за периода от 25.01.2018 г. до 04.07.2018 г. за клиентски номера № ***** и *****. Ищецът претендира сума в размер на 340,16 лв.,

като с оглед диспозитивното начало в гражданския процес, искът като основателен, следва да бъде уважен в пълния предявен размер.

По исковете с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 92, ал. 1 ЗЗД за установяване съществуване на вземане в общ размер на 249,84 лв., представляваща неустойки за предсрочно прекратяване на договорите за мобилни услуги:

За основателността на предявените искове в тежест на ищеца е да установи наличие на валидна клауза за неустойка в случай на предсрочно прекратяване на договорите поради виновно неизпълнение на задълженията на ответника, както и размерът на уговорената неустойка.

Съгласно чл. 19б, б. „в“ от Общите условия на ищеца, приети по делото и неоспорени от ответника, мобилният оператор има право едностранно да прекрати индивидуален договор, срочен или безсрочен, ако потребителят не е платил дължими суми след изтичане на сроковете за плащане по индивидуалния договор, съгласно Общите условия – в срока, указан във фактурата, но не по – късно от 18 дни след датата на издаването – чл. 27 от Общите условия.

Ответникът не е ангажирал доказателства, че е изпълнил изцяло или частично своите договорни задължения по договорите за мобилни услуги и допълнителните споразумения по тях, поради което въззивният съд намира, че за мобилния оператор е възникнало правото едностранно да прекрати правоотношенията, респ. да претендира уговорената при прекратяване на договорите и допълнителните споразумения към тях неустойки.

Съгласно разпоредбата на чл. 92, ал. 1 ЗЗД неустойката обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението, без да е необходимо те да се доказват. Правната норма определя неустойката като форма на договорна отговорност за причинените вреди от неизпълнение на договорно задължение, чийто размер е предварително уговорен от страните, като наред с това очертава и специфичните функции на неустоечното вземане – обезщетителна, свързана с преразпределяне на последиците от неизпълнението в тежест на неизправния длъжник, обезпечителна – за обезпечаване изпълнението на задължението и наказателна – в случаите, при които размерът на неустойката е по – голям от причинените вреди. Съгласно задължителните разяснения, дадени в т. 3 на ТР № 1/2009 г. по тълк. д. № 1/2009 г. на ОСТК на ВКС, нищожна поради накърняване на добрите нрави е клауза за неустойка, уговорена извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. Преценката дали уговорена неустойка е нищожна от гледна точка на добрите нрави се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора в зависимост от специфичните за отделния случай факти и обстоятелства и от общи за всички случаи критерии, сред които: вида на неустойката (компенсаторна или мораторна) и съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваните вреди от неизпълнението.

В случая в договорите за мобилни услуги от 22.10.2016 г., от 21.12.2016 г. и от 28.02.2017 г., е предвидено, че в случай на прекратяване на договора през първоначалния срок за която и да е СИМ карта/номер, посочен/а в него, по вина или инициатива на потребителя, последният дължи неустойка в размер на сумата от стандартните за съответния абонаментен план месечни абонаменти за всяка една СИМ карта/номер до края на този договор. Съгласно клаузите на Раздел IV, т. 4 от допълнително споразумение към договор за мобилни услуги с мобилен номер +3***** от 09.09.2017 г., допълнително споразумение към договор за мобилни/фиксиранни услуги с мобилен номер +3***** от 09.09.2017 г., допълнително споразумение към договор за мобилни/фиксиранни услуги с мобилен номер +35***** от 08.12.2017 г., в случай на прекратяване на ползване на услугите, предоставени от оператора на потребителя по вина на потребителя, последният дължи неустойка в размер на сумата от стандартните за съответния абонаментен план месечни абонаменти за всяка една СИМ карта/номер до края на този договор.

Настоящият съдебен състав намира, че начина, по който е уговорена методиката за изчисляване на размера на неустойката – всички месечни абонаментни такси до края на срока на договора, клаузата на т. 4 от раздел IV създава значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя на услугата. Потребителят е задължен да заплати необосновано висока неустойка, чийто размер към момента на сключване на

договора може да бъде до 24 месечни абонаментни такси. По този начин операторът получава очакваната и уговорена печалба от договора без да дължи насрещна престация до края на срока, предвид предсрочното му прекратяване, което води до неоснователното му обогатяване за сметка на потребителя. Така уговорена неустойката излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. Обстоятелството, че ищецът претендира заплащане на неустойките частично, а именно в размер на сбора от три месечни абонаментни такси, не санира недействителността на клаузата, която е правопораждащият юридически факт – нормата, установяваща неустоечното задължение. След като последната е изцяло недействителна, не може по нея да се претендира дори частично изпълнение.

Относно претенцията за неустойка по т. 4 от раздел IV от Допълнителното споразумение към договора за мобилни/фиксиращи услуги с мобилен номер +***** от 26.02.2018 г., предвиждащ, че при прекратяване на договорите по вина на потребителя, последният дължи неустойка в размер на всички стандартни месечни вноски за периода от прекратяване на договора до изтичане на уговорения срок, като максималният размер на неустойката не може да надвишава трикратния размер на стандартните месечни абонаменти, настоящият съдебен състав намира същата за валидна. Уговорената неустойка обезпечава възстановяване на вредите от неизпълнението на това задължение, водещо до предсрочно прекратяване на договора и невъзможността мобилният оператор да получи абонаментните вноски, дължими до изтичане на срока на договора. В случая тези неустойка не е необосновано висока и не води до неоснователно обогатяване на мобилния оператор. Стандартният месечен абонамент за предоставената СИМ карта е конкретно определен, като претендираната неустойка не надвишава уговорения между страните максимален размер от три стандартни месечни такси. Неустойката притежава присъщите на неустойката функции, като начина по който е уговорена, представлява санкция за страната, допуснала неизпълнение на свое договорно задължение и същевременно обезщетяват изправната страна, изпълнила своите договорни задължения. С оглед на това не е налице нарушаване на добрите нрави и съответно не е налице нищожност на неустоечната клауза по т. 4 от раздел IV от Допълнителното споразумение към договора за мобилни/фиксиращи услуги с мобилен номер +***** от 26.02.2018 г.

По изложените съображения неустойка в размер на 62,46 лв. (3 месечни вноски по 24,99 лв.) за предоставени мобилни услуги за мобилен номер +***** по допълнително споразумение от 26.02.2018 г. се дължи от ответника.

По исковете с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 92, ал. 1 ЗЗД за установяване съществуване на вземане в общ размер на 586,38 лв., представляващи отстъпка от цена на закупено устройство по допълнителни споразумения към договорите за мобилни/фиксиращи услуги, съответно от 09.09.2017 г., 09.09.2017 г., 08.12.2017 г. и 26.02.2018 г.:

За основателността на предявените искове в тежест на ищеца е да установи наличие на валидна клауза за неустойка, предвиждаща отстъпка на цена на закупено устройство, както и размерът на уговорената неустойка.

Съгласно постигнатите между страните уговорки в процесните договори за мобилни услуги и допълнителни споразумения към тях, във всички случаи, в които е предоставено устройство за ползване на услуги, потребителят дължи и разликата между цената на устройството без абонамент, съгласно последно актуалната ценова листа на оператора за съответното устройство към момента на прекратяване на настоящия договор по отношение на коя да е СИМ карта/номер, посочени в него и заплатената от него при предоставянето му от оператора цена в брой или съответно обща лизингова цена по договор за лизинг. В случая потребителят получава на лизинг устройство на преференциална цена, тъй като се ангажира за определен период да ползва предоставените от оператора мобилни услуги. Когато операторът е предоставил устройството на по-ниска цена от стандартната към момента на сключване на договора, той очаква печалба за уговорения срок по договора за предоставяне на мобилни услуги. Дължимият размер на неустойката е поставен в зависимост от оставащия срок по договора, за който се изчислява частта от разликата в цената на устройството, с която е съизмерима процесната неустойка. Тази неустойка не внася значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя, поради което не може да се приеме, че същите са неравноправни.

В допълнително споразумение към договор за мобилни услуги с мобилен номер

+3***** от 09.09.2017 г., допълнително споразумение към договор за мобилни/фиксиращи услуги с мобилен номер +3***** от 09.09.2017 г., допълнително споразумение към договор за мобилни/фиксиращи услуги с мобилен номер +35***** от 08.12.2017 г., обаче е посочена единствено общата лизингова цена на процесните устройства с абонаментен план, но не и стандартната цена на устройствата към момента на сключване на договорите, за да може да се определи размерът на отстъпката от стандартната цена. От страна на ищеца не са ангажирани други доказателства за пазарната цена на предоставените устройства, за да се установи размера на отстъпката, предложена от оператора. Предвид изложеното, съдът намира, че ищецът, не установи по делото, че е предоставил с разглежданите допълнителни споразумения към договорите за мобилни услуги отстъпка от цената на предоставените мобилни устройства и съответно, че в тежест на ответника е възникнало задължение относно претендираната неустойка. Поради изложените съображения претенцията за неустойка представляваща отстъпка от цена на закупено устройство по допълнително споразумение към договор за мобилни услуги с мобилен номер +3***** от 09.09.2017 г., допълнително споразумение към договор за мобилни/фиксиращи услуги с мобилен номер +3***** от 09.09.2017 г., допълнително споразумение към договор за мобилни/фиксиращи услуги с мобилен номер +35***** от 08.12.2017 г., следва да се отхвърли.

Относно претенцията, представляваща отстъпка от цена на закупено устройство по допълнително споразумение към договорите за мобилни/фиксиращи услуги с мобилен номер +***** от 26.02.2018 г., настоящият съдебен състав намира, че същата се дължи от ответника. Видно от допълнително споразумение към договорите за мобилни/фиксиращи услуги с мобилен номер +***** от 26.02.2018 г. на ответника е предоставено мобилно устройство „Huawei P120 Lite black”, с ясно посочена цена в зависимост от наличието или не на абонаментен план, като е посочен и размерът на отстъпката от стандартната цена, ползвана от потребителя. Претендираната от ищеца цена не надвишава тази отстъпка. Стандартната цена на предоставеното мобилно устройство, преференциалната му цена, както и размерът на отстъпката за изначално определени в допълнителното споразумение, поради което в тази част неустойката клауза, отговаря на изискването за добросъвестност и не излиза извън присъщите на неустойката обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции.

Тъй като крайните изводи на двете инстанции съвпадат частично, решението следва да се отмени в частта, с която е отхвърлен иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД за сумата от 340,16 лв., представляваща незаплатени абонаментни такси и използвани мобилни услуги за периода от 25.01.2018 г. до 04.07.2018 г. за клиентски номера № ***** и ***** , в частта, в която е отхвърлен иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 92 ЗЗД за сумата от 62,46, представляваща неустойка за предсрочно прекратяване в размер на три месечни вноски, всяка от който по 24,99 лв. за предоставени мобилни услуги за мобилен номер +***** по допълнително споразумение от 26.02.2018 г., както и в частта, в която е отхвърлен иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 92, ал. 1 ЗЗД за сумата от 177,24 лв., представляваща неустойка в размер на разликата между лизинговите вноски по допълнително споразумение към договорите за мобилни/фиксиращи услуги с мобилен номер +***** от 26.02.2018 г. и цената на устройството без отстъпка.

По разноските:

В резултат от изводите, до които въззивният съд достигна – за частична основателност на предявения иск, решението на първоинстанционния съд следва да се ревизира в частта за разноските. Пред първоинстанционния съд ищецът (въззивник) е направил разноски в исковото производство в общ размер от 1591,18 лв., от които 757,76 лв. за внесена държавна такса, 380 лв. за възнаграждение за особен представител и 453,42 лв. за адвокатско възнаграждение. В заповедното производство ищецът е направил разноски в общ размер на 406,96 лв., от които 42,24 лв. за държавна такса и 364,72 лв. за адвокатско възнаграждение. Съобразно уважената част от претенции и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ищецът „Теленор България“ ЕАД (с ново наименование „Йетел България“ ЕАД) има право на разноски в размер на 1141,80 лв. за исковото производство и 291,31 лв. за заповедното производство, или допълнително 547,84 лв. над присъдените с решението от 885,27 лв.

Пред въззивната инстанция ищецът (въззивник) в направил разноски в общ размер

от 850 лв., от които 250 лв. за държавна такса, 300 лв. за възнаграждение за особен представител и 300 лв. за адвокатско възнаграждение. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК същият има право на разноски в размер на 418,98 лв., съобразно уважената част от въззивната жалба.

С оглед цената на предявените искове и на основание чл. 280, ал. 3 от ГПК настоящото решение е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Мотивиран от изложеното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20005684 от 19.01.2022 г., постановено по гр.д. № 59162/2020 г. по описа на СРС, 165 състав, **в частите**, с които са отхвърлени предявените по реда на чл. 422, ал.1 ГПК от „Теленор България“ ЕАД (с ново наименование „Йетел България“ ЕАД), ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. ***** Бизнес парк София, сграда 6, срещу М. В. Б., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. *****, искове с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД за сумата в общ размер от 340,16 лв., представляваща сбор от следните суми: 1) сумата от 121,59 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 09.09.2017 г. за мобилни услуги за номер ***** за периода от 25.01.2018 г. до 24.04.2018 г.; 2) сумата от 78,79 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 09.09.2017 г. за мобилни услуги за номер *****, за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г.; 3) сумата от 74,95 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 08.12.2017 г. за мобилни услуги за номер *****, за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г. и 4) сумата от 64,83 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 26.02.2018 г. за мобилни услуги за номер *****, за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г.; иск с правно основание чл. 92, ал. 1 ЗЗД за сумата от 62,46 лв., представляваща неустойка за предсрочно прекратяване на допълнителното споразумение към договора за мобилни/фиксиранни услуги с мобилен номер +***** от 26.02.2018 г.; иск с правно основание чл. 92, ал. 1 ЗЗД за сумата от 117,24 лв., представляваща неустойка в размер на разликата между лизинговите вноски по допълнителното споразумение към договора за мобилни/фиксиранни услуги с мобилен номер +***** от 26.02.2018 г. и цената на устройството без отстъпка, за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 15227/2020 г. по описа на СРС, 165 състав, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, че М. В. Б., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. *****, дължи на Теленор България“ ЕАД (с ново наименование „Йетел България“ ЕАД), ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. ***** Бизнес парк София, сграда 6, на основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД сума в общ размер от 340,16 лв., представляваща сбор от следните суми: 1) сумата от 121,59 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 09.09.2017 г. за мобилни услуги за номер ***** за периода от 25.01.2018 г. до 24.04.2018 г.; 2) сумата от 78,79 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 09.09.2017 г. за мобилни услуги за номер *****, за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г.; 3) сумата от 74,95 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 08.12.2017 г. за мобилни услуги за номер *****, за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г. и 4) сумата от 64,83 лв., представляваща неплатена цена на телекомуникационни услуги по Договор от 26.02.2018 г. за мобилни услуги за номер *****, за периода от 05.02.2018 г. до 04.05.2018 г., ведно със законната лихва върху сумите от датата на депозирание на заявлението по чл. 410 ГПК – 30.03.2020 г., до погасяване на вземането; на основание чл. 92, ал. 1 ЗЗД сумата от 62,46 лв., представляваща неустойка за предсрочно прекратяване на допълнителното споразумение към договора за мобилни/фиксиранни услуги с мобилен номер +***** от 26.02.2018 г., ведно със законната лихва от датата на депозирание на заявлението по чл. 410 ГПК – 30.03.2020 г., до погасяване

на вземането; на основание чл. 92, ал. 1 ЗЗД за сумата от 117,24 лв., представляваща неустойка в размер на разликата между лизинговите вноски по допълнителното споразумение към договора за мобилни/фиксиран услуги с мобилен номер +***** от 26.02.2018 г. и цената на устройството без отстъпка, ведно със законната лихва от датата на депозиране на заявлението по чл. 410 ГПК – 30.03.2020 г., до погасяване на вземането, за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 15227/2020 г. по описа на СРС, 165 състав.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20005684 от 19.01.2022 г., постановено по гр.д. № 59162/2020 г. по описа на СРС, 165 състав, в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА М. В. Б., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. *****, да заплати на Теленор България“ ЕАД (с ново наименование „Йетел България“ ЕАД), ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. ***** Бизнес парк София, сграда 6, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК допълнително сумата от 547,84 лв. – разноски за първа инстанция.

ОСЪЖДА М. В. Б., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. *****, да заплати на Теленор България“ ЕАД (с ново наименование „Йетел България“ ЕАД), ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. ***** Бизнес парк София, сграда 6, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от 418,98 лв. – разноски за въззивната инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____